

Иван Вазов

Ода на 11-ий майя

Природата е красна, усмихната и млада,
небето се синее и майя месец влада,
о, хубав е светът!

Поля се разцъфтели, гори се разшумили,
зефири хладни веят, цветя и ружи мили
миришат и цъфтът.

Кристалните потоци шумят си из долини
и птички чуруликат, и славеи в градини
си пеят с милен глас.

Невидим ангел фърка и пръска обаяние,
навред е лепо, чудно и пълно със сияние
и драго окол нас.

Но кой е тоз вик днеска еквив, могущ и ясен,
въздуха кой оглаша във тоя час прекрасен
и пълен с тържество?

Та кой го днес издава със толко гръм и слава
из крайща най-далечни, та с него се сглашава
и цяло естество?

От цветните брежища, Вългава де се лее,
през белий, тихий Дунав, кой волни се люлее
тъжовен и велик;

през върхове балкански, орелът де царува,
до Бяло море даже, що гордо се бунтува,
се носи тоя вик!

Да; днес народи братски по дух, език и племе
двамина братя слават, два праотци големи,
въздават им хвал?!

Със песни, с ликувания възторга си явяват,
взаимно се здрависват и задружно венчават
се същите чела.

Кои са тия мъже дотолкова любими,

със толкоз славен спомен, та пълни тяхно име
вси крайща и сърца?

Иноци мудри, скромни, те слава не са щели,
но що ли тъй светливо са днеска заблещели
светите им лица?

Било далечно време: във мрачна простотия,
в невежество дълбоко дремала България.
И нейни чада там.

Били свирепи, диви, живот им бил мрътвешки
наука и напредък, чувства чловешки
били незнайни тям...

Без книга и без те бъдаше немали,
то в мрак се грозен крило, във който се скривали
и бившите им дни.

Творецът не знаяли! Поганци суеверни,
на богове бездушни във капищата скверни
кланяли се они.

Тъй жално, недостойно народ, дарен със гений,
за работи велики от бога назначений,
гаснял в тъма и мрак!

Кат две слънца тогава два братя се явили,
със чувства най-високи се те одушевили
към своя род мил, драг.

О! Час велик и славен! Дела им се венчават
и Кирил и Методий Бориса веч кръщават
и неговий народ –

и писмена народни те вещо сътворили,
и божие то слово чрез тях му го открили
и дали му живот.

Вси царюве, народи зачули с удивление,
че в Крумова държава бутнали с посрамление
Перунова кумир!

И бързо, ненадейно лъснала България,
във нея се вцарили божа благословия,
наука, зрак и мир!

И двата силни братя чрез грижи безконечни,
с величие душевно но крайща най-далечни
разсявали светлик.

Разпалено учили ту жители преславски
със думи братски, живи, ту племена моравски
по разумен язык.

Слушали всички с радост учене благодатно,
че то било им мило и родно, и понятно
за техните души.

И то се вкоренило, и плод безценен дало;
ей десет века има, откак му е начало,
и славно пак звучи.

Милйони души днеска то тегли и сбратьява,
на него едногласни фалби творцу въздава
и цял славянский мир!

Кат щит непроницаем живота ни запази
и вси беди враждебни, що сполетяха нази,
отблъсна най-подир.

Подвижници безсмъртни! Не тий ли са причина,
задето нам народа не падна, не загина
под грозната съдба?

Не тяхното ли име от мъртвий сън вдигна ни
и тоз огън божествен нечакано вдъхна ни
за жизн... за борба?!

Да; в подвига им светли за нас примери има
отечество да любим с любов неугасима
и неговата чест...

За него да милеем, за него да се трудим
и тям делата саяни, с кои се толко чудим,

и ний да вършим днес.

О, сенки величави!... Светила лъчезарни,
със вази се гордее родът ви благодарни
от вази възроден.

И нека чуй вселена чрез наште ликувания,
чия се памет слави със песни, с възклицанья
и с венци тоя ден!...

Сопот, 12 май 1875

КРАЙ

Източник: Словото
Набиране: Преслав Марков

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8442>]